

LOOTUSRINGI JUHT

ÕPILASTE ISETEGEVUSE JA KARSKUSKASVATUSTÖÖ AJAKIRI

Oktoober 1934.

Nr. 1

VII aastakäik

VÄLJAANDJA: EESTI ÕPETAJATE LIIT.

Tegev toimetaja P. Kochitsky.

Toimetuse liige J. Elango.

Vastutav toimetaja H. Roos.

Ilmub koolitöö kuudel, neli korda õppeaastas. Maksab aastas 50 senti.

Toimetus ja talitus: Tallinn, V. Karja 12, krt. 2. Telefon 458-52.

Kõigile koolijuhatajaile alg- ja täienduskoolides.

Alamal on toodud üleskutse võistlusõpinguks. Palume Teie lahket kaasaabi, et Teie alluva kooli õpilased sellest võistlusest suuremal arvul osa võtaks. Selleks palume üleskutse ja selgitavad teated õpetajaile teatavaks teha ja õpetajate ühisel nõustumisel leida õppejõud, kes võistlusõpingu juhtimise tüüel määralt oma ülesandeks võtaks.

Võistlusõping on Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi poolt koolidele soovitatud.

Tallinnas, 25. oktoobril 1934.

E. Õ. L. Karskuskasvatustoimkond.

Üleskutse IX võistlusõpinguks.

Eesti Õpetajate Liidu Karskuskasvatustoimkond kutsub käesolevaga kõiki alg- ja täienduskooli võtma osa käesolevast 1934.—35. õppeaastal korraldatavast IX võistlusõpingust.

Võistlus toimub üldjoontes eelmiste aastate eeskujul ja selle käik on järgmine:

1) Kool registreerib kõik õpilased, kes soovivad võtta osa võistlusest, kahte rühma: nooremisse õpilased kuni 4. õppeaastaga lõpetades (peamiselt 3.—4. klass), vanemasse 5., 6. ja täiendusklasside õpilased;

2) kõigile osavõtjaile tellitakse E. Õpetajate Liidult õp. J. Uustalu koostatud õppimisjuhised „Oma kodu uurima!“, kuhu on koondatud juhiseid mõlemile rühmale;

3) õppimine toimub juhiste järele, kuna õpetaja tööjuhina annab soovikorral vajalikku abi kas üksikuile või rühmadele töökoosolekuil;

4) võistlus korraldatakse koolis 24. märtsil 1935. a. või kooli äranägemisel eelmisel tööpäeval — 23. märtsil;

5) enne võistlust saadetakse koolile juhised ja võistlusküsimused, mis on koostatud mõlemile rühmale eraldi, läbivõetud aine ulatuses;

6) võistluse päeval annab kool osavõtjaile teada küsimused, millele tuleb vastata, kui ka teema kirjandi koostamiseks lisatööna;

7) peale tööks määratud tähtaja lõppu kogutakse tööd ja hinnatakse koolis, arvestades töö sisulist väärtust kui ka õpilase üldist tublidust;

8) tööd saadetakse E. Õpetajate Liidule hiljemalt 14. aprilliks 1935. a. ühes saadetud aruandelehe täitmisega;

9) E. Õ. Liidus vaadatakse tööd läbi kooli poolt koostatud aruandelehe alusel ning auhindatakse osa kooli poolt esindatud õpilastest igas koolis;

10) peale auhindade kirjanduse näol saadab Liit kõigile osavõtjaile värvilises trükis nimelised tunnistused, mis jõuavad kooli mailkuu alul ja jagatakse osavõtjatele harilikult lootusringide kevadpäeval.

Võistluse tingimused.

Auhindamisele kuuluvad ja nimelised tunnistused saavad õpilased:

1) kelle tööd on jõudnud E. Õ. Liitu hiljemalt 14. aprilliks 1935. a.;

2) kelle tööd on kohal hinnatud ning kelle nimed on aruandelehele kantud ühes hindamise järjekorra märkimisega;

3) kes on registreeritud E. Õ. Liidus temale õppimisjuhiste tellimisel nimeliselt.

E. Õ. L. Karskuskasvatustoimkond.

* * *

P. S.

Õppimisjuhised „Oma kodu uurima!“ on juba trükist ilmunud ja tulevad tellida otsekohe E. Õ. Liidust, sest mujale neid levitamiseks ei saadeta.

Õppimisjuhiste hind on à 10 senti komplekt, mis tuleb tellimisel ette saata või lunasaadetisena tasuda. Tellimisel

tuleb registreerida kõik osavõtta soovijad õpilased nimeliselt, eraldi noorem ja vanem rühm, ning tellida nimestikule vastav arv juhiseid. Samuti tuleb talitada ka lisatellimistel.

Õppimisjuhistes tuuakse juhatusi

oma kodu, kodukoha looduse, ajaloo, rahva, vaimse elu, oma kooli, ringi, koduvalla, maakonna ja kaugemate kodumaa nurkade tundma õppimiseks. Koolil on võimalus olude kohaselt tööd piirata, eriti looduse osas.

Õpilaste hinnang võistlusõpingule.

Meile kirjutati möödunud kevadel:

Eesti Õp. Liidu Karskuskasvatustöökonnale.

Iialgi ei unusta me suupäeva, millal meile jagati võistluskirjutise tulemusena ilusad mälestuslehed ja auhinnad. Vaimustus ja soe tänutunne silmas, ootas neid meie noortering. Olen ise võistluskirjutusest osa võtnud 3 korda. Mulle on jäänud püsiv mälestus päevadest, mil vastasin Teie huvitavaile ja vaimustavaile küsimustele. Olen saanud sellest palju kasu. Olete avanud mulle silmad. Olete

äratanud minus viha kõige halva vastu ja kinnitanud mu seni segasid vaateid. Mõistan Teie suurt ülesannet meie noorte arenemise teel.

Meie lootusringlased tänavad Teid unustamatute mälestuslehtede ja nende raamatute eest, mida saatsite meile lootusringide kevadpühaks.

Massu kooli Lootusringi nimel

Ld. Kukk — juhatusel läige.

Massus, 25. V 34.

Lootusringide 15 aastat.

Viieteistkümne aasta eest, oktoobrikuul 1919. a. asutati meil esimesed õpilaste karskusringid — lootusringid. Mälestades lootusringide 15-aastasest kestvust, peatume nende saamispäevadel.

Nagu tihti, nii ka siin puudub täpsem ülevaade selle sündmuse algusest. Pöördusime kevadel E. Karskusliidu poole, kust lootsime saada ülevaate, sest toimus ju sel ajal kooli karskustöö täies ulatuses E. Karskusliidu kaudu. E. Karskusliidu ettepanekul asus esimeste lootusringide asutamise küsimust selgitama mag. A. Elango, kui meie tuntuim teoreetika noorsoo-karskusliikumise alal.

Peale küsimuse selgitamist teatas mag. A. Elango, et

„1. Esimese lootusringi asutamise päeva on võimata tagant järele kindlaks määrata, sest:

- a) lootusringi nimetus oli alguses väga ebamäärane ja oli tarvitusel kõrvuti noorsoo karskusühingu nimetusega; ligemalt fikseeriti ta tähendus 12. karskuskongressil Viljandis 1922. a. (vt. A. Elango: Noorsoo-töö Eestis); mitu org-i, kes end alul nimetasid noorsoo

k-ringiks, võtsid hiljem tarvitusele l-ringi nimetuse;

- b) alguses tarvitati vaheldamisi nimetust „lootusliit“ ja „lootusühing“; „lootusring“ tuli tarvitusele alles 1922.

2. Ei ole olulise tähtsusega, millal just esmakordselt võeti tarvitusele nimetus „lootusring“. Lootusringi ja noorsoo k-ringi ühiseks eelvormiks olid koolidevahelised „Noorsoo Karskusühingud“, millistest esimene asutati 12. okt. 1919. Tartus. Differentseerumine lootus- ja noorsoo k-ringide vahel algas H. Pett-Mäelo raamatu ilmumisega 1921.“

Olgu sellele lisatud, et vastavalt koolikarskusorganisatsioonide nimestikule, mis avaldatud A. Elango raamatus „Noorsoo-karskustöö Eestis“, on 1919. a. asutatud lootusringid (1.—4. kl. õpilastele) Iga, Jaani ja Norby, karskusringid (5.—6. kl. õpilastele) Lehtse ja Nehatu algkoolides ning noorsoo karskusühingud Pärnus, Tallinnas, Tartus ja Viljandis.

Vaheajal on lootusringid oma ülesannet laiendanud, on muutunud kõigekülgse enesearenduse ringideks, kuid lootusringide üks põhinõudeist on ja jäägu: kasvatada karskeid noori, kes oleks kehaliselt terved ja vaimselt tublid!

Sidemeid koolide vahel.

Kevadel koolidele saadetud ankeedis oli jäätud koolidele võimalus avaldada oma soovi sidemete loomiseks — teiste koolidega. Saadud sooviavalduste kohaselt on koostatud alamal järgnev nimestik.

Kõiki sooviavaldajaid palutakse va-

hetusettepanekute saabumisel neile tingimata ja võimalikult ilma suurema viivitusega vastata, seega otsekohene kontakt luua. On aga koolis vaheajal olukord niivõrd muutunud, et vahetusest loobuda tuleb, siis tuleb ikkagi sellest ootajaile kohe teatada, ühtlasi aga

ka saata sellekohane teade „Lootusringi Juhhi“ toimetusele ajakirjas avaldamiseks.

Järgnevalt avaldame vahetust soovijate nimestiku:

Kirjavahetust soovivad:

Harjumaal:

Alavere 6-kl. algkool, Alavere.
Kehra 6-kl. algkool, Kehra.
Pärispea 6-kl. algkool, Loksa.
Valtu 6-kl. algkool, Rapla jaam.
Haljava 6-kl. algkool, Raasiku, Haljava.
Rae 6-kl. algkool, Rae.

Järvemaal:

Tapa linna 6-kl. algkool, Tapa.
Rõhu 6-kl. algkool, Rõhu Koeru.

Läänemaal:

Silla 6-kl. algkool, Silla.
Harju 6-kl. algkool, Ulja as.
Sipa 6-kl. algkool, Sipa.
Kloostri 6-kl. algkool, Kirbla.
Rooslepa 6-kl. algk., Rikholdi (rootsikeel).
Päärdu 6-kl. algkool, Päärdu.
Massu 6-kl. algkool, Massu.
Haimre 6-kl. algkool, Märjamaa.
Peru 6-kl. algkool, Vigala.
Suuremõisa 6-kl. algkool, Hetermaa.
Niibi 6-kl. algkool, Taebla, Sutlepa.
Vatla 6-kl. algkool, Karuse.
Kasari 6-kl. algkool, Kirbla.
Matsalu 6-kl. algkool, Tuudi.
Ungru 5-kl. algkool, Haapsalu, Pasku pt.
Tolli 4-kl. algkool, Paeküla.
Passlepa 3-kl. algkool Passlepa.
Vanamõisa 3-kl. algkool, Rootsi p.-ag.

Petserimaal:

Lesgi 6-kl. algkool, Liivamäe.
Laura vene 6-kl. algkool, Laura.

Pärnumaal:

Põlendmaa 6-kl. algkool, Niidaste.
Longi 6-kl. algkool, Nuija pk. 46.
Pärnu l. 6-kl. algkool, Raeküla.
Taali 6-kl. algkool, Sindi.

Saaremaal:

Kahtla 6-kl. algkool, Kahtla, Laimjala.
Piiri 6-kl. algkool, Muhu-Suure.
Kuressaare l. 6-kl. algkool, Kuressaare, Kubermangu 3.
Torgu-Iide 6-kl. algkool, Torgu p.-ag.
Rahuste 6-kl. algkool, Lööpõllu.
Kõrkvere 6-kl. algkool, Kõrkvere.
Kurevere 3-kl. algkool, Kihelkonna.

Tartumaal:

Prangli 6-kl. algkool, Krüüdneri.
Kammeri 6-kl. algkool, Kodijärve.
Vadi 6-kl. algkool, Avinurme.
Mehikoorma eesti 6-kl. algkool, Meeski.
Alatskivi 6-kl. algkool, Alatskivi p.-ag.
Otepää alevi 6-kl. algkool, Otepää.
Tamsa 6-kl. algkool, Pangodi.
Kambja 6-kl. algkool, Kambja.

Valgamaal:

Helme 6-kl. algkool, Tõrva pk. 18.
Valga l. II 6-kl. algkool, Valga Kuperjanovi 61.

Viljandimaal:

Mõnnaste 6-kl. algkool, Tarvastu 33.
Suure-Jaani 6-kl. algkool, Suure-Jaani.
Viljandi l. III 6-kl. algkool, Viljandi.

Virumaal:

Narva l. VII vene 6-kl. algkool, Narva (Eesti ja vene keeles).
Narva-Jõesuu vene 6-kl. algkool, Narva-Jõesuu.
Urvaste 6-kl. algkool, Urvaste.
Purtse 6-kl. algkool, Lüganuse.
Laekvere 6-kl. algkool, Laekvere.
Porskovo 6-kl. algkool, Iisaku.
Mädapea 6-kl. algkool, Mädapea.
Narva-Jõesuu Eesti 6-kl. algkool, Narva-Jõesuu.
Alajõe 6-kl. algkool, Alajõe.
Kunda-Malla 6-kl. algkool, Malla.
Kurtna 6-kl. algkool, Nadalama.
Ratva 5-kl. algkool, Ratva, Mäetaguse.
Peeterristi 4-kl. algkool, Viru Peetri p.-ag.

Võrumaal:

Võru l. I 6-kl. algkool, Võru.
Karilatsi 6-kl. algkool, Karilatsi p.-ag.
Jaani 6-kl. algkool, Jaani.
Linnamäe 6-kl. algkool, Linnamäe.
Jaanimäe 6-kl. algkool, Saru.

Rändalbumite vahetust soovivad:

Harjumaal:

Pärispea 6-kl. algkool, Loksa kaudu.
Rae 6-kl. algkool, Rae.

Läänemaal:

Kasari 6-kl. algkool, Kirbla.
Oru 6-kl. algkool, Räägu.
Silla 6-kl. algkool, Silla.
Harju 6-kl. algkool, Ulja.
Massu 6-kl. algkool, Massu.
Haimre 6-kl. algkool, Märjamaa.
Suuremõisa 6-kl. algkool, Hetermaa.

Petserimaal:

Laura vene 6-kl. algkool, Laura.

Pärnumaal:

Lindi 6-kl. algkool, Sarvi 16.

Saaremaal:

Lõone 6-kl. algkool, Kogula.
Kõrkvere 6-kl. algkool, Kõrkvere.
Pamma 6-kl. algkool, Pamma.
Kuressaare l. 6-kl. algkool, Kuressaare, Kubermangu 3.
Randvere 6-kl. algkool, Kuressaare.
Rahuste 6-kl. algkool, Lööpõllu.
Leisi 6-kl. algkool, Leisi.

Tartumaal:

Alatskivi 6-kl. algkool, Alatskivi.
Mehikoorma eesti 6-kl. algkool, Meeksi.

Valgamaal:

Valga l. II 6-kl. algkool, Valga Kuperjanovi 61.

Viljandimaal:

Mõnnaste 6-kl. algkool, Tarvastu 33.
Suure-Jaani 6-kl. algkool, Suure-Jaani.
Karula 4-kl. algkool, Viljandi, Tobra pk.

Virumaal:

Püssi 6-kl. algkool, Lüganuse, pk. 2.
Laekvere 6-kl. algkool, Laekvere.
Mädapea 6-kl. algkool, Mädapea.
Kunda-Malla 6-kl. algkool, Malla.
Kurtna 6-kl. algkool, Nadalama.
Narva l. VII vene 6-kl. algkool, Narva (Eesti ja vene keeles).
Narva-Jõesuu vene 6-kl. algkool, Narva-Jõesuu.

Looduskogude vahetust soovivad:

Harjumaal:

Pärispea 6-kl. algkool, Loksa kaudu.

Läänemaal:

Haimre 6-kl. algkool, Märjamaa.
Suuremõisa 6-kl. algkool, Heltermaa.

Petserimaal:

Laura vene 6-kl. algkool, Laura.

Saaremaal:

Kõrkvere 6-kl. algkool, Kõrkvere.

Kuressaare l. 6-kl. algkool, Kuressaare, Kubermangu 3.
Lõõne 6-kl. algkool, Kogula.

Tartumaal:

Mehikoorma eesti 6-kl. algkool, Meeksi.

Virumaal:

Püssi 6-kl. algkool, Lüganuse, pk. 2.
Laekvere 6-kl. algkool, Laekvere.
Kunda-Malla 6-kl. algkool, Malla.
Kurtna 6-kl. algkool, Nadalama.
Narva l. VII vene 6-kl. algkool, Narva.
(Eesti ja vene keeles).
Narva-Jõesuu vene 6-kl. algkool, Narva-Jõesuu.
(Järgneb.)

Teateid.

Lugejaile.

Käesoleva seitsmenda tööaasta alulpeame lugejaile teatama, et poole võrra kärbitud toetus sunnib toimetust samuti poole võrra kärpima ajakirja kulusid. Peame soovitavaks jätta enam-vähem endise kausta, kuna lehekülgede arvu numbris kaheksalt neljale vähendame. Numbrid ilmuksid neli korda õppeaastas: oktoobris, detsembris, märtsis ja mais, võimalusel ja vajadusel osa kaksiknumbritena.

Ka selgi aastal saadame „Lootusringi Juhit“ järjekindlalt kõigile alg- ja täienduskoolidele, samuti endiselt palume ka koole toetada ajakirja ilmutist tellimisraha näol. Toetuse võib saata ka postmarkides.

Toimetus.

Lootusringi rinnamärke valmistab nüüd: Oskar Viikmanni kullasepa äri, Tallinn, Raekoja hoone. Telef. 429-08.

Märgid on endiselt hõbetatud ja läbi hõbedast, esimesed à 15, teised — à 30 senti. Mõlemad on puhtalt valmistatud, välimuselt eriti märgatavat vahet ei ole.

Kokkuleppel E. Ö. Liiduga saadab töökoda koolidele märgid otsekohele kätte. Tellida tuleb ametliku kirjaga kooli või õpetaja nimel, kusjuures tellimine täidetakse kas lunamaksuga või raha ette saates, arvestades ka saatekulud.

Palume edespidi märkide tellimise ja sellega seoses oleva kirjavahetuse juhtida otsekohe töökojale.

Uued liikmekaardid on jälle saadaval, hind à 2 senti. Hinna palume tellides ette saata. Saatekulusid lihtsaadetisena ei arvestata. Kui tähitult soovitakse saada, palume sellest tellimisel teatada ja lisada saatekuluks 10 senti.

Kviitungiraamatuid liikmemaksu vastuvõtmise tõendamiseks on veel saa-

da, hind pool senti leht. Tellimisel palume hinna ette saata, arvestades tellitud lehtede arvuga, tähitult — 10 senti saatekuludeks.

„**Loomakaitsja**“. Eesti Loomakaitsja Liidu häälekandja. Ilmub 6 korda aastas. Toimetust ja talitus: Tallinn, Ahju 9—15. Tellimishind: 60 senti aastas.

Peale pikemat vaheaega jätkab ilmutist „Loomakaitsja“: nr. 2 ilmus juuli, nr. 3 septembri numbrina.

Soovitame kõigile õpilastele ajakirja tellida, sest ringide töökavas on ju looduse armastus ja -kaitse alati tähtsal kohal, ajakiri aga toob ringlastele palju huvitavat nii sõnas kui pildis.

Toimetusel saadetud kirjandust.

„Aed“ nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

„Eesti Noorte Punane Rist“ nr. 1, 2.

„Looduse vaatleja“ nr. 2, 3, 4.

„Eesti Spordileht“ nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

„Külvaja“ nr. 5—6.

„Arenge“ nr. 3, 4—5.

„Loomakaitsja“ nr. 2, 3.

E. Karskusliidu kirjastusel:

Lapse mäng ja mänguasjad. Ella Treffner. Hind 10 senti.

Ühislauluvara. Toim. E. Kubjas jt. Hind 15—25 senti.